

Landbruksinfo nr. 1 – 2026 fra Rakkestad kommune

Temaer:

De viktigste endringene ved Forskrift om lagring og bruk av gjødsel mv. for 2026.....	1
Tilskudd til gjødsellager og lager for biorest – Innovasjon Norge og SMIL	2
Utbetaling av RMP- og produksjonstilskudd	3
Autorisasjonsbevis for kjøp og bruk av plantevernmidler får forlenget gyldighet	3
Informasjonsmøte for nye gårdbrukere i Indre Østfold, Rakkestad, Skiptvet, Aremark og Marker	4
Lunsj med fag - Våren 2026.....	4
Kantsoner langs vann og jord – viktig informasjon til gårdbrukere og skogeiere.....	5
Utlysning av landbrukets klima- og miljømidler for 2026 – Søknadsfrist 1. mars.....	6

De viktigste endringene ved Forskrift om lagring og bruk av gjødsel mv. for 2026

01.02.2025 tredde den nye forskriften om lagring og bruk av gjødsel i kraft. Forskriften erstatter den gamle forskriften, med en gradvis overgang mellom forskriftene. Det vil si at vi i overgangsperioden frem til 01.01.2030 må forholde oss til både det gamle og det nye lovverket.

For årets søknadssesong er det viktig å være oppmerksom på de nye kravene som tredde i kraft 01.01.2026 som stiller strengere krav til dokumentasjon, jordprøver og registrering av mengder og metoder. De viktigste endringene og spesifiseringene i den nye forskriften er som følgende

Gjødslingsplan

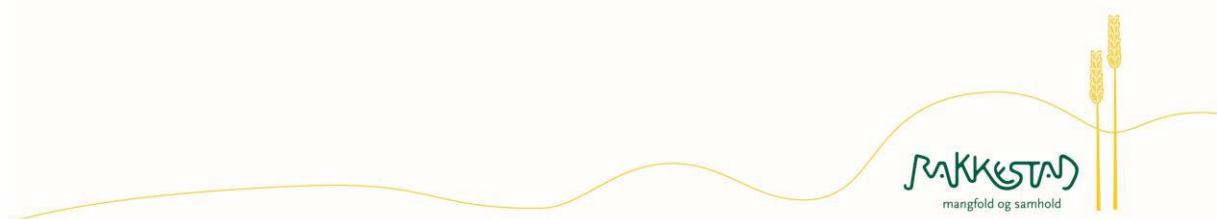
- Gjødslingsplanen skal være klar **før vekstsesongen**.
- Krav om at planen skal oppdateres ved behov/endringer.
- Krav om av planlagt tilførsel av fosfor- og nitrogenmengder skal oppgis i kg/daa.

Gjødslingsjournal

- Må inneholde informasjon om mengde gjødselvarer **mottatt, lagret, brukt og levert bort**.

Jordprøver

- Krav til at jordprøvene skal være **representative** og tas etter **anerkjent metode**.

- Krav til **dokumentasjon** som viser at prøvene er representative.

Avløpsslam

- Buk og lagring av avløpsslam skal nå være med i gjødslingsjournalen på lik linje med mineralgjødsel.
- Krav til aktsomhet- og risikovurdering før spredning.

Dokumentasjon

- Dokumentasjon skal **lagres i minimum 10 år** og skal kunne fremvises ved kontroll.
- Krav til løpende oppdatering slik at dokumentasjonen «til enhver tid er korrekt».
- Strengere krav til dokumentasjon på sporbarhet av gjødslingsvarer.

Jordprøver som er tatt før 01.02.2025 er gyldige til 01.01.2030, hvis de er kartfestet og har verdier for pH, P-AL, jordart og moldinnhold. Jordprøver tatt etter 01.02.2025 må oppfylle kravene etter den nye forskriften.

01.01.2027 kommer det strengere tekniske krav til lagringskapasitet. Foretak som ikke oppfylte kravene i den nye forskriften, har frem til 01.01.2030 til å tilpasse seg disse.

Les mer i Landbruksdirektoratets [veiledning til gjødselbrukforskriften](#).

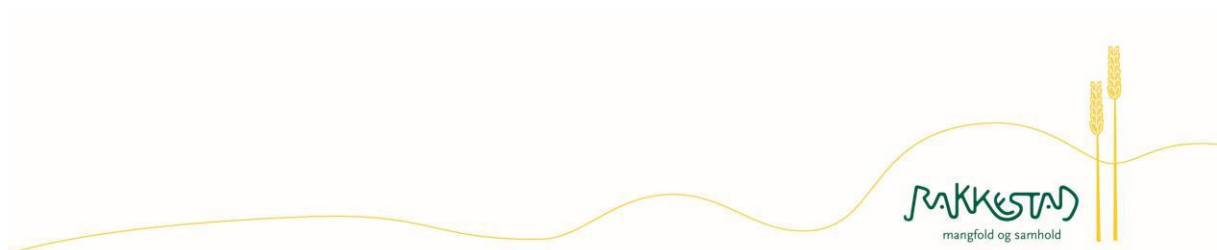
Anbefaler alle å gjøre seg litt kjent med [NIBIO sin kalkulator for å beregne plantetilgjengelig fosfor i organisk gjødsel](#).

Tilskudd til gjødsellager og lager for biorest – Innovasjon Norge og SMIL

Hos Innovasjon Norge kan det søkes om tilskudd for bygging og oppgradering av gjødsellager med tekniske løsninger som reduserer utslipp til luft og vann, samt tilsvarende for lager til biorest og øvrig organisk gjødsel. Tiltaket kan støttes med inntil 40% av godkjente kostnader.

Se mer info her: [Tilskudd til gjødsellager og lager for biorest | Innovasjon Norge](#).

Det er mulig å søke SMIL-tilskudd til utvidelse av gjødsellager, men hydrotekniske tiltak vil prioriteres. Vi jobber med en ny tiltaksstrategi hvor dette tiltaket skal legges inn – mer info kommer når denne er ferdig utarbeidet.

Utbetaling av RMP- og produksjonstilskudd

Behandlingen av søknadene om produksjonstilskudd og RMP er ferdige nå, til sammen får 266 foretak utbetalt produksjonstilskudd ved hovedutbetaling 11. februar. Oversikt over endelige satser er publisert på Landbruksdirektoratets nettsider.

Av disse foretakene har 239 søkt om RMP-tilskudd, som blir utbetalt 12. mars. Endelige satser er publisert på Statsforvalterens nettsider. For å møte overforbruket er satsene for bruk av egenprodusert kompost endret fra **350 til 340 kr/daa** og soner for pollinerende insekter endret fra **10 til 7 kr/m** (generell frøblanding) og **20 til 17 kr/m** (regional frøblanding), ellers er satsene som annonsert i [veiledningsheftet](#).

Autorisasjonsbevis for kjøp og bruk av plantevernmidler får forlenget gyldighet

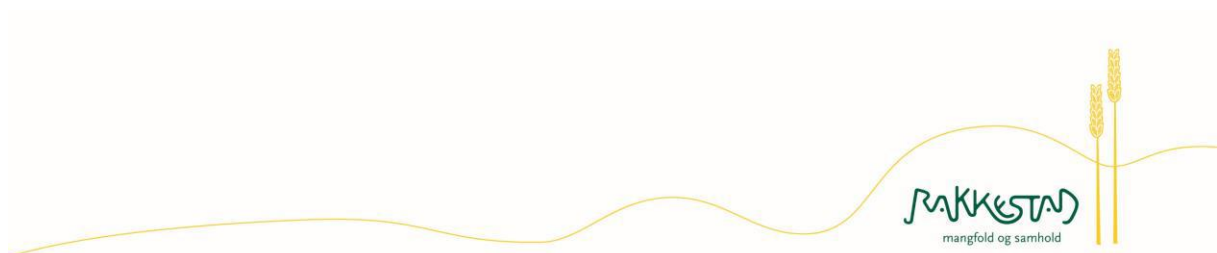
Autorisasjonen for kjøp og bruk av plantevernmidler er gyldig i 10 år. Når du skal fornye beviset kan du velge mellom fysisk og nettbasert kurs. Nettbasert fornyingskurs er ikke tilgjengelig etter 31. desember 2025. Mattilsynet jobber med å utvikle et nytt og oppdatert kurs som er forventet å være klart til 1. mars 2026.

Siden det ikke vil være tilstrekkelig kapasitet ved fysiske kurs til å dekke behovet, og det ikke er nettbaserte kurs tilgjengelig, har autorisasjonsbevis med utløpsdato i tidsrommet 1. august 2025 til 30. april 2026, fått forlenget gyldighet fram til 1. mai 2026.

Brukere som uheldigvis faller utenfor datoene som omfatter unntaket (01.08.2025 - 30.04.2026) må enten ta fysisk kurs via godkjent kursholder eller henvende seg til innsatsvarer@mattilsynet.no om muligheter for unntak/dispensasjon på individuell basis. Les mer på Mattilsynets nettsider.

NLR arrangerer for øvrig kurs:

- 3.-4. mars: [Grunnkurs for autorisasjon plantevern Østfold/Akershus](#)
- 26. mars: [Fornyingskurs plantevern autorisasjon – Østfold/Akershus](#)

Informasjonsmøte for nye gårdbrukere i Indre Østfold, Rakkestad, Skiptvet, Aremark og Marker

Sted: Samfunnsdelen i Trøgstadhallen, Festningsåsen 8, 1860 Trøgstad

Tid: Tirsdag 10. mars, kl. 18.00 -21.00

Påmelding **innen 6. mars** via dette [skjemaet](#).

Se egen invitasjon vedlagt for mer informasjon.

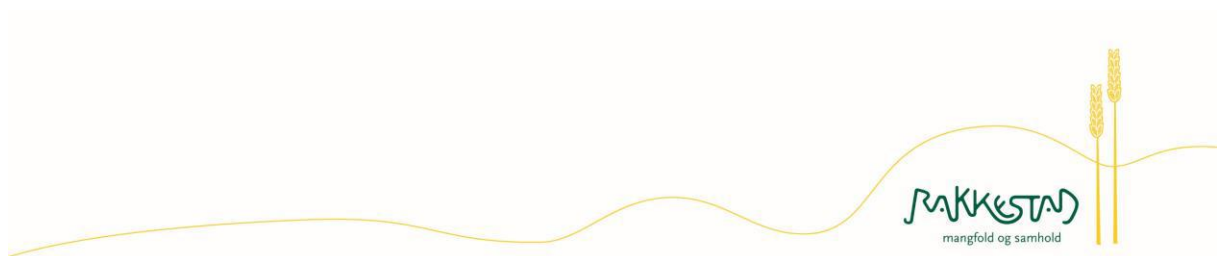
Lunsj med fag - Våren 2026

Norsk Landbruksrådgiving tilbyr gratis webinar på Teams om korndyrking, hver onsdag kl. 11- 11.30 frem til 8. april (bortsett fra i uke 7).

Du finner [lenke](#) til hvert møte på denne siden.

Planlagte temaer for webinarene:

- #4 - 18. februar: Kvalitetskriterier i hvete
- #5 - 25. februar: Karbon Agro
- #6 - 4. mars: Gjødsebrukforskriften
- #7 - 11. mars: Hønsehirse
- #8 - 18. mars: Bruk av avløpsslam
- #9 - 25. mars: Sykdommer i hvete, resultater fra forsøksfelt
- #10 - 8. april: Skifteplan mobil og plantevernjournal og gjødseljournal

Kantsoner langs vann og jord – viktig informasjon til gårdbrukere og skogeiere

Vassdragene våre, og alt vannet tar med seg, finner veien videre til Oslofjorden. For å redusere avrenning av jordpartikler og næringsstoffer er det viktig å bevare og styrke kantsonene langs vassdrag.

Krav i jordbruket

For alle som har jordbruksareal som grenser mot vann, gjelder følgende:

- Minst 2 meter vegetasjonssone
Det skal alltid være **minst to meter naturlig vegetasjonssone** mellom jordbruksareal og vassdrag med **årssikker vannføring**. Dette er et vilkår for **produksjonstilskudd**.
- Bufferoner etter regionale miljøkrav
Regionale miljøkrav stiller krav om buffersone mot alle vassdrag (med og uten årssikker vannføring) som mottar avrenning fra fulldyrka jord. En buffersone kan være:
 - ❖ **Minst 8 meter naturlig vegetasjon** (6 m + 2 m), eller
 - ❖ **6 meter grasdekt kantsone** (oppfyller RMP-kravet) + 2 m vegetasjonssone, eller
 - ❖ **2 meter naturlig vegetasjon + 20 meter ingen jordarbeiding** gjennom høst og vinter.
Hvis den naturlige vegetasjonssonen er smalere enn 8 meter, må du kompensere med flerårig gras eller ingen jordarbeiding om høsten.

Vannressursloven §11 gjelder i både jordbruk og skogbruk

Det er **ikke tillatt å endre kantsonens økologiske funksjon**. Selektiv hogst er tillatt, men bare dersom kantsonefunksjonen opprettholdes. Løvtrær skal som hovedregel stå igjen langs vassdragene, det samme gjelder bartrær med godt rotfeste. Grantrær har et grunt rotsystem som gjør dem utsatt for vindfall med påfølgende erosjon. Rene granbestand har vanligvis lite undervegetasjon. Dette øker erosjonsfaren og gir mindre biologisk mangfold og tilbakeholdelse av næringsstoffer. Dersom det ikke er nok egnede trær til å kunne opprettholde en funksjonell kantsone, kan hogst kreve dispensasjon. Les mer [her](#).

Oppsummering av viktige juridiske punkter

- Grunneier plikter å **opprettholde tilstrekkelig kantvegetasjon** langs vassdrag med årssikker vannføring.
- Selektiv skjøtsel er tillatt, men må **ikke øke avrenning** eller svekke livsvilkårene for planter og dyr.
- Kun Statsforvalteren kan gi dispensasjon fra plikten til å opprettholde kantvegetasjon.

Det er liten tvil om at moderne landbruk har endret landskapet, derfor er det viktig å legge til rette for pollinerende insekter der vi kan. Vi oppfordrer til å bevare **flersjiktete, varierte kantsoner** med lys og plass til gras, busker, trær og blomstrende urter – både langs vassdrag og jordekanter.

Praktiske råd før vinterens hogstarbeid

Hvis du planlegger å ta ut trær eller busker langs jordekanter eller vassdrag:

- Tenk over hvilke trær du tar ut og hvor mye vegetasjon som fjernes.
- Selje er svært viktig for humlene tidlig om våren, så de bør få stå.
- Jordekanter og deler mellom jorder er viktige leveområder for insekter, fugler og smådyr, og bør bevares.

Utlysning av landbrukets klima- og miljømidler for 2026 – Søknadsfrist 1. mars

Har du en prosjektidé om miljøutfordringer i landbruket? Da kan du søke Statsforvalteren om midler fra Klima- og miljøprogrammet. Se hvilke temaer de prioriterer i [utlysningen på deres nettside](#).

